

هآگ یآج : م و س ل ص ف

ه ی ق د ص ه ه ب ش

- ی ل ح ن ی س ح خ ی ش (ف ل ا)
- ی ق ا ر ع ی ب ن ل ا د ب ع خ ی ش (ب)
- د ا ت س ا ه آ گ د ی د (ج)
- ه ی م ک ح ه ه ب ش / ه ی م و ه ف م ه ه ب ش / ه ی ق د ص ه ه ب ش
- ت ا ه ب ش م ا س ق ا ی د ن ب ع م ج

ی‌لح نی‌سح خیش (ف‌ل‌ا

می‌شاب ه‌ت‌ش‌اد هی‌موه‌ف‌م هه‌ب‌ش‌ زا ادج، هی‌ق‌د‌ص هه‌ب‌ش‌ هک نی‌ا لصا رد ی‌لح نی‌سح خیش اق‌آ مو‌ح‌رم
د‌ن‌درک لاک‌شا:

هی‌موه‌ف‌م = هی‌ق‌د‌ص هه‌ب‌ش‌

هی‌موه‌ف‌م ی هه‌ب‌ش‌ نام‌ه هب ار ن‌آ و می‌شاب ه‌ت‌ش‌اد هی‌ق‌د‌ص هه‌ب‌ش‌ ام هک د‌ن‌ری‌ذ‌پی‌من ناش‌ی‌ا ی‌نع‌ی
[1] د‌ن‌ن‌ادرگ‌ی‌م‌رب:

ا‌ذه ی‌ل‌ع‌ء‌ام‌ال موه‌ف‌م ق‌د‌ص ی‌ف‌ک‌ش‌ال‌ا ن‌أ ی‌ف‌خ‌ی‌ال ن‌کل و
ل‌اح‌ة‌ف‌ر‌ع‌م و ال‌ی‌ص‌ف‌ت ه‌موه‌ف‌م‌ة‌ف‌ر‌ع‌م‌ض‌ر‌ف‌ع‌م‌ص‌خ‌ش‌ال‌ا
و ک‌ش‌ال‌ا ا‌ذه ل‌ی‌ل‌ح‌ت‌ن‌م‌د‌ب‌ال‌ف‌، ل‌و‌ق‌ع‌م‌ر‌ی‌غ‌ص‌خ‌ش‌ال‌ا ا‌ذه
م‌ل‌اع‌ی‌ل‌ا‌ع‌ج‌ار‌و‌ه‌ل‌ب‌، ق‌ا‌د‌ص‌م‌ال‌م‌ل‌اع‌ی‌ل‌ا‌ع‌ج‌ار‌ب‌س‌ی‌ل‌ه‌ن‌أ
ر‌و‌ک‌ذ‌م‌ال‌ موه‌ف‌م‌ال‌ ق‌د‌ص ی‌ف‌ک‌ش‌ال‌ا ن‌و‌ک‌ی‌ و ، موه‌ف‌م‌ال‌
ا‌ن‌ن‌اه‌ذ‌أ ی‌ف‌ز‌ک‌ت‌را‌ام‌ی‌ل‌ا‌ع‌و‌ج‌ر‌ل‌اب‌ال‌ئ‌از‌ای‌و‌د‌ب‌اک‌ش‌ه‌ی‌ل‌ع‌
ع‌س‌ا‌ن‌ف‌ش‌ک‌ت‌س‌ا‌ه‌ی‌ل‌ع‌ه‌ل‌م‌ح‌ح‌ص‌ن‌ا‌ف‌، موه‌ف‌م‌ال‌ک‌ل‌ذ‌ن‌م‌
ا‌ن‌ی‌أ‌ر‌ن‌ا‌ و ، ا‌ذه ل‌ث‌م‌ل‌م‌ش‌ی‌ه‌ن‌ا‌ث‌ی‌ح‌ب‌ موه‌ف‌م‌ال‌ک‌ل‌ذ‌
م‌د‌ع‌ا‌ن‌ف‌ش‌ک‌ت‌س‌ا‌ه‌ی‌ل‌ع‌ه‌ل‌م‌ح‌ع‌ح‌ص‌م‌د‌ع‌ا‌ن‌ا‌د‌ج‌و‌ب‌س‌ح‌ب‌
ذ‌ئ‌ن‌ی‌ح‌ و ، ق‌ا‌د‌ص‌م‌ال‌ک‌ل‌ذ‌ل‌ی‌ز‌اک‌ت‌ر‌ال‌ا‌ موه‌ف‌م‌ال‌ک‌ل‌ذ‌ع‌س‌
ق‌ل‌ئ‌از‌ة‌ی‌و‌د‌ب‌ه‌ن‌کل‌ موه‌ف‌م‌ال‌ی‌ف‌ال‌ا‌ه‌ب‌ش‌ال‌ا ن‌و‌ک‌ت‌ال‌
ظ‌ف‌ل‌ن‌م‌ا‌ن‌ل‌ل‌ص‌اح‌ال‌ی‌ز‌اک‌ت‌ر‌ال‌ا‌ موه‌ف‌م‌ال‌ی‌ل‌ا‌ع‌و‌ج‌ر‌ل‌اب‌
ی‌ن‌ع‌م‌ال‌ک‌ل‌ذ‌ی‌ل‌ا‌ی‌ل‌ی‌ص‌ف‌ت‌ا‌ر‌ظ‌ن‌ر‌ظ‌ن‌ن‌ا‌ن‌ی‌نع‌ی‌، ء‌ام‌ال‌
، ا‌ن‌ن‌اه‌ذ‌أ ی‌ف‌ز‌ک‌ت‌ر‌م‌ال‌ی‌ل‌ام‌ج‌ال‌ا‌،

ه‌ت‌ح‌ص‌م‌د‌ع‌ و ب‌ل‌س‌ال‌ة‌ح‌ص‌ة‌ل‌أ‌س‌م‌ک‌ال‌ا‌ة‌ل‌أ‌س‌م‌ال‌ه‌ذه‌ام‌ و
ح‌ص‌ی‌ال‌ا‌م‌ی‌ف‌ة‌ق‌ی‌ق‌ح‌ظ‌ف‌ل‌ل‌ا‌ن‌و‌ک‌ف‌ا‌ش‌ک‌ت‌س‌ا‌ی‌ف‌
ة‌ق‌ی‌ق‌ح‌ر‌ی‌غ‌ و ، ی‌ز‌اک‌ت‌ر‌ال‌ا‌ موه‌ف‌م‌ال‌ن‌م‌ه‌ل‌ا‌م‌ب‌ه‌ن‌ع‌ه‌ب‌ل‌س‌
، ی‌ز‌اک‌ت‌ر‌ال‌ا‌ موه‌ف‌م‌ال‌ن‌م‌ه‌ل‌ا‌م‌ب‌ه‌ن‌ع‌ه‌ب‌ل‌س‌ح‌ص‌ی‌ا‌م‌ی‌ف‌
ا‌ذه ی‌ل‌ع‌ء‌ام‌ال‌ موه‌ف‌م‌ق‌د‌ص ی‌ف‌ف‌ر‌ع‌ال‌ی‌ل‌ا‌ن‌ع‌ج‌ر‌ا‌ذ‌ا‌ن‌ح‌ن‌ف‌
ال‌ا‌م‌ه‌ی‌ل‌ل‌ا‌ع‌ج‌ر‌ن‌م‌ل‌ف‌ب‌ا‌ر‌ت‌ال‌ن‌م‌ل‌ی‌ل‌ق‌ب‌ط‌و‌ل‌خ‌م‌ال‌ء‌ام‌ال‌
ة‌ی‌ل‌م‌ع‌ال‌ه‌ذه‌ن‌ی‌ع‌ن‌ول‌م‌ع‌ی‌م‌ه‌ و ، ة‌ی‌موه‌ف‌م‌ة‌ه‌ب‌ش‌ی‌ف‌
ن‌م‌ه‌ل‌ا‌م‌ب‌ء‌ام‌ال‌ موه‌ف‌م‌ن‌و‌ذ‌خ‌أ‌ی‌م‌ه‌ن‌أ‌ن‌م‌ا‌ه‌ا‌ن‌ح‌ر‌ش‌ی‌ت‌ال‌
، ل‌ی‌ص‌ف‌ت‌ل‌اب‌ه‌ی‌ل‌ا‌ر‌و‌ظ‌ن‌م‌ر‌ی‌غ‌ء‌ام‌ال‌ل‌ی‌ز‌اک‌ت‌ر‌ال‌ا‌ی‌ن‌ع‌م‌ال‌

كلذ ىلع يزاكترالا موهفملا كلذ لمح ةحص اودحو نإف
هنا و ،يزاكترالا موهفملا كلذ ةعسب اومكح قادصملا
هلمح ةحص مدع اودحو نإ و ،قادصملا كلذ لثمل لماش
ال هنا و ،يزاكترالا موهفملا كلذ ةعسب مدعب اومكح هيلع
كلذ لصحم ناك اوفقوت نإ و ،قادصملا كلذ لثم لمشي
[2]رثكألا و لقألا نيب ءاملا موهفم يف نوددرتم مهنأ

بوخّ لح يارب هك تسا زاین ردقچ هك دوشیم مولعم اچنیا دوب [3]ماهبا هوزج رد هك ام هثحابم نآ ردق
،دوشب ثحب اهنآ یور ،اهثحب نیا

!؟تسا کوکشم شقدص ،تسا نشور موهفم دیوگیم هك هچ ینعی :دندومرف ناشیا

، نشور بآ ؟تسا کوکشم ام یارب شیاجک دیخیر کاخ هك یبآ نیا رد ،میرادن یلکشم قادصم رد
دنچ امش ،میروخپ مسق میناوتیم ار شاهمه ؛درادن ماهبا شتایصوصخ یاهرد ،دیخیر شیور مه کاخ
رب قلطم بآ ناونع قابطنا رد امش کش سپ ؟تسا مه بم شیاجک نیا ،دیخیر بآ نیا رد کاخ مرگ
تسوا .

و میراد چراخ یکیزیف تیصوصخ هب لهج ام و تسین ای تسا رمخ نیا منادیمن هك تسین نیا لثم
تسا لوهجم ام یارب قادصم دوخ تایصوصخ .

بآ موهفم رگا ،تسا نشور بآ موهفم هك دیوگیم امش ییاضف نینچ رد ،تسا یروط نیا یتقو
لوقعم :دندومرف ناشیا ؟دیراد قابطنا رد کش هچ ینعی سپ ،تسا نشور مه قادصم و تسا نشور
تسین .

؟تسه چراخ رد مینیبیم هك نآ لاج و مینک تسرد ار هیقدص هه بش روطچ سپ بخ

موهفم کی ،بآ دیوگیم فرع ،تسا یزاکترا موهفم ،تسا موهفم دیوگیم هك یزیچ نآ :دندومرف
یتقو یلامجا حوضو نامه اما ،دراد یلامجا حوضو و دتفایم قافتا لامجالاب شنهز رد هك دراد یزاکترا
قبطنم دارفا یضعب رب ار زاکترا نآ دییآیم یتقو ،تسا نشور شتایصوصخ هك دییآیم قادصم رد
نشور رگا نوچ ،تسین نشور وا یارب لیصفتلاب یزاکترا موهفم نآ ینعی ؛دتفایم کش هب دینک
تحص هك تسا عطاق ای ،تسا قداص هك نیا هب تسه عطاق ای دنیبیم ار قادصم نیا یتقو دشاب
دزن موهفم ،تسا موهفم رس ریز بیع تسا مولعم سپ دنکیم کش رگا ،تسا قداص نآ رب بلس
میراد ارهاظ هك نآ لاج و میرادن هیقدص سپ ؛تسا رثکا و لقان یب ددرم لیصفتلاب شدوخ

،[4]تسین لوقعم هیقدص هه بش ،دشاب حضاو موهفم رگا :دنیوگیم لوا

زا فشاك ،دوشیم ریحتم مه فرع دوخ و مینیبیم هیقدص هه بش هك ییاج نآ سپ :دنیوگیم دعب
هیموهفم هب ینعی تسا ددرم فرع دزن موهفم دوخ ینعی ،[5]تسا هیموهفم هه بش هك تسا نیا
هیقادصم ای تسا هیموهفم ای ،میرادن رتشیب هه بش ات و دّاتوبث دنیوگیم اذل و دنادرگیمرب
تسا .

دىامرفىم زىن هللاهمحرىقارع اىض اقآ [1]

ريغ ةيفرعلا ميهافملا رئاسك امهقدص يف كشى امبر و ،نايفرع تافخإلا و رهجال موهفم نا مئ
حرض)ةيموهفم ةهشبشلا نوكل ،كوكشملا نع ةاربلا هيف عجرملال ،قدصلال يف كشلا نع ةيلالخال
(٢٩ ص: ٢٠ ج: ٢؛ (ءاىض اغآلل) نيملعتملا ةرصبت

تسا رواب نيمه رب زىن ااطغال فشاك دمحا خىش موحرم

وأ قدصلال ثيح نم اهيف كشى دارفا دجوت دق و اقادصم و اموهفم ءايشألا حضوا نم وه ... ءاملاف
تيربكلا و طفنلا ءام لثم يف امك يموهفم كش قدصلال يف كشلا و لوصالا ىلإ عجرىف قادصملا
1، ج: ٢؛ تاداعسلا حابصم و ىدهلا ءاكشم و ءاجنلا ةنيس)ىعوضوم كش قادصملا يف كشلا و امهون و
(٤١ ص:

ىندنمجرابى موحرم روط نيمه و

كرادم)ةيعوضوملا ةهشبشلا وه قادصملااب دارملا نا امك ةيموهفملا ةهشبشلا وه قدصلالاب دارملا و
(١٧٦ ص: 1، ج: ١؛ (ىندنمجرابىلل) ةورعل

نم نوكل: ىرخا و .ةيقدص و ةيموهفم ةهشبشلا ىمست و ،قدصلال ثيح نم نوكل: ةرات صاخلا لامجإ ن
؛ 4 ج: ؛ لوصالا قيقحت)نيتتهج يف مالكل عقيف ،ةيقادصملا ةهشبشلا ىمست و ،قادصملا ثيح
(٢٤٠ ص:

٨١-٨٠ ص ١١، ج ١، هقفل لوصا [2]

دنوش ىم روآداى ار هتكن نيا دوخ ىهقف باتك رد ناشيا

نأل ،ةيموهفملا ةهشبشلا ىلإ -ةققيقحلا ىدل -عجرت ةهشبشلا هذه نأل لحم يف انققح دق ان نأل
ةققيقحل هتفرعم صرف عم ذإ ،هقيض و موهفملا ءعس زارح مدع وه قابطانالا يف لهجال أشنم
ةفرعم مدع ءيخان نم فقوتلا نأل ال كذا ام و .يجراخلا قادصملا ىلع هقابطنا لهجي فيك موهفملا
موهفمب فراغ هنأ هتازكترم بسحب ليختي ناك ثيح صخشلا ناف ،اقيض و ءعس هسفن موهفملا
يف هل كشلا لوصح و بارتلا نم ءيشب طولخملا ءاملااب ءاللبا دعب هنكل و ،اقيض و ءعس ءاملا
ىلإ دوعت -نذإ -ةهشبشلاف ،هقيض و موهفملا ءعس هتفرعم مدع هل نيتي ،قابطانالا ءيخان
(13 ص: 1، ج: ١؛ ىقثولا ءورعل لىلد)اثلاث امسقتسيل و ،ةيموهفملا ةهشبشلا

،مشش لصف رد و همادا رد .تسا ىنىسح دواى اقآ هتشون نم رخ سكوداراپ و ماهبا هل اقم ،دوصقم [3]
تفرگ دهاوخ رارق ىسررب و ثحب دروم نم رخ سكوداراپ

هموهفم ءفرعم صرف عم صخشلا اذه ىلع ءاملا موهفم قدص يف كشلا نأل ىفخي ال نكل و [4]
(٨٠ ص: ١١، ج ١، هقفل لوصا)لوقعم ريغ صخشلا اذه لاح ءفرعم و اليصفت

عوجراب هك تسا ىودب كش كى ،نهذ رد هدمآ دوجو هب ههشبش هك دنىامرف ىم ادتبا مه ماقم نيا رد [5]
الئاز اىودب اكش هيلع روكدمل موهفملا قدص يف كشلا نوكل و :دوش ىم لئاز ىزاكترا موهفم هب
هب عوجر زا دعب و (٨٠ ص: ١١، ج ١، هقفل لوصا)موهفملا كذا نم انناهذا يف زكترا ام ىلإ عوجرلاب
مىنك ىم فشك ار نأ مدع اى قدص تحص ىزاكترا موهفم

رثکا و لقا هی موهفم هه ب ش ه ب ار ن آ و دن دومرف ریوصت مه ار رقتسم هی ق دص هه ب ش ، هه ادا رد اما
ءاملل موهفم یف نو ددرتم مه نأ کلد لصحم ناک اوفقوت نإ و : (یمکح هن یعوضوم عاجرا) دن دن ادرگرب
(۸۱ ص ، ۱۱ ج ، هقفلل لوصا) رثکألل و لقالل نیب

یقارعی بن لادبع خیش (ب)

[1] دندوب هدرک لوبق هک دوب نی ا شرهاظ ی بن لادبع خیش اقا موحرم

مدع اما وه اهدروم و یمکح هبش اما فلکملا یلع یراطلا تاهبشلا نا
هضرعت و ا هلامچ و ا صنلا

کشلا یه و هتراهط باتک یف هدق خیشلا هب صن اما یمکح هبش اما و
اچردت بارتلا هیلع تببص و املال نم انا کدنع نا ا املال کدصلال یف
رضاح نا ول عضاولا نا یتح لحو و املال هبش نا یف کشی نا یل هبش نا یف
وه و یمکح انبجی ال اضی وه لحو و املال هبش نا یف کشی نا یل هبش نا یف
کدنی یف کشی نا یل هبش نا یف کشی نا یل هبش نا یل هبش نا یل هبش نا یل

نوکي ال و یمکح هبش املال لاقی هبشلا نم مسق اضی ا هه و
یف نکل کلدکف یمکح هبشلا ال و املال هبشلا نم مسق اضی ا هه و
یمکح هبشلا نم مسق اضی ا هه و

هچراخلال تارومال هه نم هبشلا تناک یل یه و یمکح هبشلا نم هبش اما و
[2] ادب اعضاولا و غراشلال طبترم ریغ

هه ب قحلم: هی قدص هه ب هی مکح

تسا کی دزن هی قدص هه ب هک دوب نی ا دوب هدرک دیکات نا رب ی بن لادبع خیش اقا هک یاهتکن یلو
نام هه ب هه ب؛ دیک هبشلا ادبم یلو، دیک هبشلا هی قدصم هه ب اب ار نا دن اوتم مدآ و
[3] دراد ار هی مکح هه ب مکح ای تسا هی مکح هه ب

لوصا رانک. دوب هدمآ هی موهفم و هی قدصم هه ب نی ب توافت نم نه رد، ناشی اشی امرف زا لب
رکف نا یور دوب نکمم هک یا هزادنا هب و دنومرف ار نی ا هک دعب. [4] موب هدرک تشاددای مه هقفل
[5] دندرگرب مه هب ار اه نا اوتم یمن هک تسه مه رانک رد هه ب راهچ مدید مدرک

ی هی قدصم، هی قدصم اما، قدصم و قدص: می وگی می هک نی ا اب هک دوب نی ا رب مه ناشی اشی دیکات سپ
ش مکح و تسا هی مکح هب شت شگزاب هی قدصم هه ب اما تسا یجراخ عوصوم رد کش هک تسا یعقواو
تسا هی مکح هه ب:

ثلاث مسق ديتاسأل ضعب هـنـسـحـأ امـك ةـراـهـطـلـا يـف (هـدـق) خـيـشـلـل و
سـأـكـلـا يـف يـفـاـصـلـا ءـامـلـا كـ ةـيـقـدـصـلـا ةـهـبـشـلـل اـهـتـمـسـ و ةـهـبـشـلـل نـم
نـا كـ و لـ يـتـح لـحـو و أـمـ هـنـا يـف كـشـي يـتـح بـارـتـل نـم هـيـف بـصـي
نـا كـ فـيـك و اـكـاش نـوـكـيـل اـهـنـم هـنـع لـئـس و اـرـضـا حـطـافـلـأـل عـضـاـوـلـا
[6] ةـيـمـكـحـلـا ةـهـبـشـلـل مـكـح اـهـمـكـح

در نیچ نی اار الاب لاکشا ناشیا .دندان لوبق ار یّلح موحرم مالک زین یلم آ مشاه ازیم موحرم [1]
دندنک یم:

... ةـيـمـوـهـفـم و أـ ةـيـقـاـدـصـم ةـهـبـشـلـل نـوـكـت نـا اـمـاـف نـا مـسـق تـاـهـبـشـلـل دـراـوـم نـا

یـقـلـمـلـا قـلـطـمـلـا یـجـراخـلـا ءـامـلـا لـثـم ةـيـقـدـصـلـا ةـهـبـشـلـل هـمـسـا و یـراصـنـأـلـا خـيـشـلـل نـع رـخـآ مـسـق اـنـه و
ال و موهفملا ةهـج نـم ال قـيـبـطـتـلـا یـف كـشـلـل نـال ال و أـ قـلـطـم ءـام هـنـا یـف كـشـ رـاـدـقـمـب بـارـتـل هـيـف
قـاـدـصـمـلـا .

قـلـطـمـلـا مـوـهـفـم اـنـمـلـع اـذا اـنـأـل مـوـهـفـمـلـا یـف كـشـلـل بـاب نـم الـا نـوـكـي ال كـشـلـل اـذـه نـاب هـيـلـع ضـرـتـعـا و
هـيـف كـشـن هـدودـح مـلـعـن مـل اـذا و قـدـصـلـا یـف اـنـه كـشـن الـف قـيـضـلـا و ةـعـسـلـا ةـهـج نـم

نـأ یـرـدـن ال یـنـعـا قـيـبـطـتـلـا ةـهـج نـم نـوـكـي ةـرات و مـوـهـفـمـلـا یـف نـوـكـي ةـرات فـرـصـتـلـا نـال عـفـدـنـم اـذـه و
فـرـعـلـا نـإ فـلـوألـاب (اـمـهـرس سـدق) یـرـئـاـحـال و یـنـيـئـانـلـا لـاـقـف لـقـعـلـا و أـ فـرـعـلـا دـيـب نـوـكـي قـيـبـطـتـلـا
مـوـهـفـمـلـا یـف فـرـصـتـلـا رـيـغ نـم قـيـبـطـتـلـا مـاـقـم یـف فـرـصـتـي نـا نـكـمـي اـمـبـر مـوـهـفـمـلـا ذـخـأ دـعـب ةـرات
دـيـحـتـلـا یـف فـرـصـتـي ال و ةـحـمـاسـمـلـا نـودـب ةـقـيـقـح اـصـقـان هـنـم طـاـريـق نـا كـ اـم یـلـعـنـمـلـا قـلـطـي هـنـإ فـ
هـنـكـمـي فـرـعـلـا نـا و هـ خـيـشـلـل دـوـصـقـمـف اـذـك نـوـكـي ةـيـلـقـعـلـا قـدـلـاب نـمـلـا لـوـقـي نـاب مـولـعـمـلـا یـلـقـعـلـا
مـأ رـدـقـلـا اـذـهـب بـارـتـلـا هـيـف یـقـلـا اـم یـلـع ءـامـلـا طـفـل قـبـطـي هـنـا مـلـعـن الـف قـيـبـطـتـلـا یـف فـرـصـتـلـا
یـف تـاعـوـضـومـلـا زـاـرـح یـف دـيـفـي اـذـه فـرـعـلـا لـمـع نـا نـايـب بـجـي مـعـن ءـامـلـا مـوـهـفـم ةـيـمـولـعـم عـم ال
(۳۷-۳۸ ص: 1، ج؛ ةـروثـأـمـلـا مـلـاعـمـلـا) ال مـأ اـهـريـغ و تـاـبـاـحـصـتـسـالـا

۱۱۵ ص: یـقـثـولـا ةـورـعـلـا حـرـش یـف یـفـلـزـلـا مـلـاعـمـلـا [2]

ةـهـبـشـلـل نـا دـيـلـقـتـلـا و دـاـهـتـجـالـا بـاتـك یـف تـفـرـع دق :دـنـیـامـرف یم زین باتک نی اا زایرگیدی اا رد
حـرـش یـف یـفـلـزـلـا مـلـاعـمـلـا) ةـيـعـوـضـومـلـا و ةـيـمـكـحـلـا ةـهـبـشـلـل لـاـبـق یـف ةـهـبـشـلـل نـم مـسـق ةـيـقـدـصـلـا
(۱۲۱ ص: یـقـثـولـا ةـورـعـلـا)

دنیامرف یم اهر ینیئان و ایض اقآ سرد زا دوخ تاریرق ت باتک رد زین یدابآ مـجن موحرم [3]

و عـقاـوـلـا نـع رـابـخـإ [وـه لـه] ةـنـأ یـف ثـحـبـلـا عـقـي ؛اضـي أـیـعـرـشـلـل دـيـحـتـلـا یـلـإ ةـبـسـنـلـاب ةـنـإ مـث
ةـبـسـنـلـاب یـتـح ةـكـوـكـشـم قـيـدـاـصـم هـل ءـال مـوـهـفـم نـم اـم ةـنـإ ثـيـح ،یـعـقـاـوـلـا قـاـدـصـمـلـا و هـ اـمـل نـيـيـعـت
ةـهـبـشـلـل اـب قـحـلـمـلـا قـدـصـلـا یـف كـشـلـل اـب یـمـسـمـلـا مـوـهـفـمـلـا ح یـف كـشـلـل ثـيـح نـم عـضـاـوـلـا سـفـن یـلـإ
(۲۹۴ ص: ؛(یـدـابـآـمـجـنـلـل ،تـاـريـرـقـت) ةـيـهـقـفـلـا لـئـاسـرـلـا) ةـيـمـوـهـفـمـلـا

یم هیمکح مه و هیعوضوم مه -یلامتحا ینایب رد - ار هیقدص ههـبش اما ینیمخ یفطصم دیس موحرم
دراـمـش:

هَّنأل؛ روص روصتي، فاضملا و قلطملا نيب عئاملا ددرت ول

هَّيعوضوملا هبشللا ددرتلا أشنم نوکي: مرات

هَّيموهفم: یخأ و

اعامه: ثلاث و

هراطللا باتك) كلذل' یلإ راشإ «هَّيقدصللا هبشللا» نم مطعألا خيشلا مالک یف درو ام لعل و (٩٩ ص: 1 ج؛ (ینيخلا یفطصم دیسلل)

و هيموهفم زا معا تاهبش هنيمز رد هقف لوصا باتک رب داتسا تاقیلعت هب هعجارم یارب [4] دیامرف هعجارم ٥ هرامش تسویپ هب هيعوضوم و هيمکح ای هيقادصم

هراشا نأ هب لوا لصف رد هک تسا هيقدص و هيقادصم، هيدوصقم، هيموهفم ی هبشل راهچ، دوصقم [5] دوب هدش

٤٠٤ ص: یقثولا هورعلل حرش یف یفلزللا ملالما [6]

هيمکحللا هبشللا مکح اهمکح اضيأ هَّيقدصللا هبشللا نا مدقت دق و: دنیامرف یم زین یرگید یاج رد (١١٦ ص: یقثولا هورعلل حرش یف یفلزللا ملالما) الصأ دلقم لل حلصي ال اهيف اهؤارجإف

داتسا هاگ دید(ج

دیاب ینعی؟ هج ینعی هی مکح هه بش هب قحلم هک تسا نیا، دم آم نه هب نم هک یزیچ نآ هتبالا هلال مالس قداص ماما ه ناخ رد دیاب ام، دسریم نیب نیا هب بآ نیا نالا؟ میسرپب عراش زا میورب هیلع؟

هی عوضوم هه بش یناعم

؟دینکیم انعم روطچ امش ار هی عوضوم هه بش هک تسا یروط نیا منامگ نم

۱. جراخ رما نم تأشن ام

نیا بخ «فلکملا اذه لهجی جراخ رما نم تأشن هه بش، هی عوضوملا هه بشلا» :دیوگی می هاگ، تسا تسرد.

۲. عراشلا ءاشنا قاطن یف سیل ام

زا ار شلاؤس، دیوریم ن عراش غارس هک یزیچ نآ ینعی هی عوضوم هه بش :دیوگی می مه یتقو کی ام [1]. تسین عراش یاشنا هودحم رد، دیسرپیمن عراش

یانعم هب هی عوضوم ≠ هی قدص هه بش لوا

ار هی عوضوم هه بش رگا. هن ای دسریم رس دینیبب هک دیامرفب هجوت ار نیا، دش نیا نم ضرع الاح هی عوضوم هه بش، هی قدص ی هه بش، «هدش یشان ول لهج زا هک فلکم کی صاخ جراخ رما» :میوگب، تسین.

یانعم هب هی عوضوم :هی قدص هه بش مود

هب لهج جراخ رما نم تأشن ام» هک دینک دیق هی عوضوم هه بش رد امش هک هدرک یموزل هج ام هه بش». «ءاشنالا قاطن نم جراخ» ینعی؛ جراخ ینعی، هی عوضوم دیوگب؟ «صاخ رما یف فلکملا نم جراخ هه بش» ینعی «هی عوضوم هه بش»، «عراشلا ءاشنا قاطن ب طبترت هه بش» ینعی «هی مکح»، «عراشلا ءاشنا قاطن

وا دوصقم و عراش هب دیابن هه‌بش نی‌ال‌ح رد هک یزیچ ن‌آ: «مینک انعم ار هی‌عوضوم هه‌بش رگا سپ [2]تسا هی‌عوضوم هه‌بش ، دشاب روط نی‌ا رگا ، «مینک هه‌جارم ءاشنا رد

نامز هب -هتفرگ تروص صحف رب انب-هی‌عوضوم و هی‌مکح تاهبش نی‌ب کی‌کفت هقباس [1] یف هه‌بشل» نام اه ن‌آ. ددرگ یمرب تاهبش رد طای‌ت‌ح بوجو مدع ای بوجو رس رب عازن و نوی‌راب‌خا کی‌کفت هی‌عوضوم هه‌بش نام‌ه ای «مک‌حل قی‌رط یف هه‌بشل» و هی‌مکح هه‌بش نام‌ه ای «مک‌حل» دی‌ام‌رف یم هی‌س‌و‌ط‌ال دئ‌ا‌و‌ف‌ال زا ۹۸ هئ‌ا‌ف رد لئ‌اس‌و بحاص موحرم. دندش لئ‌اق

سفن یف هه‌بشل‌اب اهوم‌ت‌ص‌ص‌خ فیک اه‌بان‌ت‌ج بج‌ی ی‌ت‌ل هه‌بشل‌ال نع ءال‌ض‌ف‌ال ض‌ع‌ب ل‌أس ن‌ت‌ت‌ل برش نوکی اذه ی‌ل‌ع و می‌س‌ق‌ت‌ل ی‌ل‌ع لی‌لد‌ال ام و ام‌ه‌د‌ح ام و مک‌حل قی‌رط نو‌د ی‌ع‌ر‌ش‌ل مک‌حل ی‌ن‌ا‌ث‌ل مس‌ق‌ل ی‌ف ال‌خ‌ا‌د

و ع‌ا‌ب‌ا‌ل‌ی‌ن‌ع‌أ ی‌ع‌ر‌ش‌ل‌ال هم‌ک‌ح ه‌ب‌ت‌ش‌ا ام ی‌ع‌ر‌ش‌ل‌ال مک‌حل‌ال سفن یف هه‌بشل‌ال د‌ح :ب‌ا‌و‌ج‌ال ،ما‌ر‌ح و‌أ ل‌ال‌ح ة‌ت‌ی‌م‌ال ل‌ک‌أ نا ی‌ف ک‌ش ن‌م‌ک می‌ر‌ح‌ت‌ال

نو‌ک‌ع‌م ی‌ع‌ر‌ش‌ل‌ال مک‌حل‌ال عوضوم هی‌ف ه‌ب‌ت‌ش‌ا ام ی‌ع‌ر‌ش‌ل‌ال مک‌حل‌ال قی‌رط یف هه‌بشل‌ال د‌ح و ن‌أ‌ب مل‌ع‌ال‌ع‌م ة‌ت‌ی‌م‌أ ی‌ک‌ذ‌م‌ه‌نا ق‌و‌س‌ل‌ال ن‌م یر‌ت‌ش‌ی ی‌ذ‌ل‌ال مح‌ل‌ل‌ال ه‌ا‌ب‌ت‌ش‌ا ی‌ف ام‌ک‌ام‌ول‌ع‌م‌ه‌ل‌و‌م‌ح‌م‌م ة‌د‌ی‌ؤ‌م ة‌ی‌ل‌ق‌ع‌ه‌و‌ج‌و ن‌م و (ع) ة‌م‌ئ‌ال‌ا‌ث‌ی‌د‌ا‌ح‌أ ن‌م د‌ا‌ف‌ت‌س‌ی می‌س‌ق‌ت‌ال اذه و ،ل‌ال‌ح ی‌ک‌ذ‌م‌ال و ة‌ت‌ی‌م‌ال‌ا‌ه‌ن‌م ة‌لم‌ج ی‌ت‌أ‌ی و ث‌ی‌د‌ا‌ح‌أ‌ل‌ال ک‌ل‌ت‌ل

ی‌خ‌رب ق‌ی‌ب‌ط‌ت‌ رد هه‌بش ،ن‌آ و د‌ن‌و‌ش یم لئ‌اق یم‌وس‌ مس‌ق‌ه‌ب د‌و‌خ لئ‌اس‌و بحاص ه‌ک‌ت‌س‌ا‌ج‌نی‌ا بل‌ا‌ج :ت‌س‌ا د‌و‌خ ق‌ی‌د‌ا‌ص‌م رب‌ع‌ا‌و‌نا و نی‌و‌ا‌ن‌ع

ة‌ی‌د‌ر‌ف‌ال ة‌ر‌ه‌ا‌ط‌ب ت‌س‌ی‌ل ی‌ت‌ل‌ال د‌ا‌ر‌ف‌ال‌ا‌و‌ه و نی‌م‌س‌ق‌ل‌ال نی‌ب د‌د‌ر‌ت‌م ر‌خ‌أ مس‌ق‌ی‌ق‌ب‌ی‌ و ل‌ال‌ح‌ال‌ال ط‌ا‌ل‌ت‌خ‌ا‌ک‌ ة‌ی‌و‌ی‌ن‌د‌ل‌ال ر‌و‌م‌ال‌ال ن‌م ء‌ی‌ش‌ب‌ب‌س‌ب‌ا‌ه‌ا‌ب‌ت‌ش‌ا س‌ی‌ل‌ و ع‌ا‌و‌ن‌ال‌ال ض‌ع‌ب‌ل‌ د‌ا‌ر‌ف‌ا‌ض‌ع‌ب‌ک‌ا‌ه‌س‌ف‌ن‌ ی‌ف ا‌ه‌ت‌ف‌ص‌ه‌ا‌ب‌ت‌ش‌ا ی‌ن‌ع‌أ ی‌ت‌ا‌ذ‌ر‌م‌أ ب‌ب‌س‌ب‌ا‌ه‌ا‌ب‌ت‌ش‌ا ل‌ب‌ما‌ر‌ح‌ل‌ال‌ب ی‌ذ‌ل‌ا‌ث‌ی‌ا‌ب‌خ‌ال‌ال د‌ا‌ر‌ف‌ا‌ض‌ع‌ب‌ و ة‌ر‌ی‌س‌ی‌ د‌ا‌ر‌ف‌ا‌ی‌ف‌ه‌ع‌ا‌و‌ن‌أ‌ت‌ه‌ب‌ت‌ش‌ا و ه‌ع‌و‌ن‌ می‌ر‌ح‌ت‌ت‌ب‌ث‌د‌ق ی‌ذ‌ل‌ا‌ن‌غ‌ال‌ا‌ن‌ت‌ت‌ل‌ال برش‌ه‌ن‌م و ،ا‌ه‌ی‌ف‌ا‌ل‌ق‌ع‌ال‌ف‌ل‌ت‌خ‌ا‌ی‌ت‌ح‌ه‌ا‌ر‌ف‌ا‌ض‌ع‌ب‌ت‌ه‌ب‌ت‌ش‌ا و ه‌ع‌و‌ن‌ می‌ر‌ح‌ت‌ت‌ب‌ث‌د‌ق

د‌ن‌ا‌د‌ر‌گ‌ی‌م‌رب‌ل‌و‌ا‌ مس‌ق‌ه‌ب‌ا‌ر‌ مس‌ق‌نی‌ا ه‌ت‌ب‌ل‌ال‌و‌:

؛ة‌ی‌س‌و‌ط‌ال‌ دئ‌ا‌و‌ف‌ال‌ا‌)ا‌ه‌بان‌ت‌ج‌ا‌ب‌ر‌م‌ال‌ال‌د‌رو ی‌ت‌ل‌ال‌ت‌ا‌ه‌ب‌ش‌ال‌ ی‌ف‌ه‌ل‌و‌خ‌د‌ث‌ی‌د‌ا‌ح‌أ‌ل‌ال‌ن‌م ر‌ه‌ظ‌ی‌ع‌و‌ن‌ال‌ال‌اذه و (۵۱۹-۵۱۸ ص:

راک‌ه‌ب‌ز‌ی‌ن‌ا‌ش‌ی‌ا‌ن‌ا‌د‌ر‌گ‌ا‌ش‌و‌د‌ی‌ح‌و‌ن‌ا‌ی‌ب‌ر‌د‌، «م‌ک‌ح‌ال‌ ق‌ی‌ر‌ط‌ی‌ف‌ه‌ه‌ب‌ش‌» و «م‌ک‌ح‌ال‌ی‌ف‌ه‌ه‌ب‌ش‌» ن‌ا‌و‌ن‌ع‌:ت‌س‌ا‌ه‌ت‌ف‌ر‌:

م‌ک‌ح‌ال‌ ق‌ی‌ر‌ط‌ی‌ف‌ه‌ه‌ب‌ش‌ال‌م‌ک‌ح‌ی‌ف‌ث‌ل‌ا‌ث‌ال‌ل‌ص‌ف‌ال‌

م‌ک‌ح‌ال‌س‌ف‌ن‌نا‌ک‌و‌ا‌ه‌ب‌ت‌ش‌م‌ی‌ع‌ر‌ش‌ل‌ال‌م‌ک‌ح‌ال‌ع‌و‌ض‌و‌م‌نا‌ک‌ام‌م‌ک‌ح‌ال‌ ق‌ی‌ر‌ط‌ی‌ف‌ه‌ه‌ب‌ش‌ال‌نا‌مل‌ع‌ا‌ف‌و‌أ‌،ی‌ک‌ذ‌م‌ال‌ة‌ی‌ل‌ح‌و‌ة‌ت‌ی‌م‌ال‌ة‌م‌ر‌ح‌ب‌مل‌ع‌ال‌ع‌م‌ة‌ت‌ی‌م‌و‌أ‌ی‌ک‌ذ‌م‌ه‌ن‌ا‌ب‌مح‌ل‌ل‌ال‌ه‌ب‌ت‌ش‌ا‌ا‌ذا‌ام‌ک‌ام‌ول‌ع‌م‌ی‌ع‌ر‌ش‌ال‌ة‌ل‌ث‌م‌ال‌ن‌م‌ک‌ل‌ذ‌ر‌ی‌غ‌و‌،ا‌ل‌م‌أ‌ب‌و‌ص‌غ‌م‌و‌أ‌ق‌و‌ر‌س‌م‌ه‌ن‌ا‌ب‌ء‌ی‌ش‌ه‌ب‌ت‌ش‌ا‌و‌أ‌،ا‌ل‌م‌أ‌س‌ج‌ن‌ه‌ن‌ا‌ب‌ء‌ی‌ش‌ه‌ب‌ت‌ش‌ا‌(۱۳۱ص؛ل‌و‌ص‌أ‌ل‌ة‌ع‌ما‌ج‌)ع‌و‌ض‌و‌م‌ال‌ی‌ف‌ک‌ش‌ل‌ال‌ع‌ق‌و‌ن‌ک‌ل‌و‌ام‌ول‌ع‌م‌ا‌ه‌ی‌ف‌م‌ک‌ح‌ال‌س‌ف‌ن‌نا‌ک‌ی‌ت‌ل‌ال‌

تروص نآ طانم و هی مکح هه بش ئشانم رد هک یی اه تقد اب یراصنا خیش نامز رد صوصخ هب و همادا رد دیب هعفر ناک ام» یانعم و تفر رتارف نآ یرهاظ ناوئع هناماد زا هی مکح هه بش حالطصا ،تفرگ هئاگ هس ئشانم زا یکی خیش موحرم .دش «یعرشلل همکح یف هبتشا ام» نیزگیاج «عراشلل :دندومرف نآ حیضوت ماقم رد هاگ نآ و دندرم شرب صئلا لامجا ار هه بش

ةیناثلا ةلأسملا

لادلل طفلل نوکی نأب ام صئلا لامجا ةهج نم بوجولا ریغ و ةمرحلا نیب لعلل مکح نارود ناک اذا ام .ةهارکلا و ةمرحلا نیب اطفل هکارتشاب انلق اذا ةنیرقلا نع درجمل یهنلاک ،المجم مکحل یلع

انلق اذا ءانغلاک هعضو یف لامجالا ناک ءاوس ،کلذک مکحل قلعتم یلع لادلل نوکی نأب ام و کش اذا امک ،هنم دارملا یف لامجالا ناک مآ ،ةمرحلا لم تحت مآ ءانغ هنوک یف کوشملا نوکی یف ،هلامجا ب هب ذخوی قالا طئانه نکی مل و رکسملا ریغل رمخلل رومش یف .

.انه ةیراج نیفرطلا نم ةروکذملا ةلدألا و ،یلوالا ةلأسملا یف امک هک کلذ یف مکحل و

خیش ؟هی عوضوم هه بش اب میهجاوم هی مکح هه بش اب ایآ ءانغ لثم رد ماها و صن لامجا یاضف رد ام :دهدیم خساپ روط نی

کلذ ناک -رکسملا ریغل رمخلل برش و ءانغلاک -مکحل قلعتم یف ناک اذا لامجالا نأ :مهوتی امبر و (۱۱۴ ص ؛ 2 ج ؛ لوصأل دئارف)دساف وه و .مکحل قیرط یف ةهبشلل یف الخاد

:دنا هدومرف نیئچ مهوت داسف نایب ماقم رد نیئشحم

عضوب لهجلا وه کشلل أشنم ناک مکحل قلعتم یف لامجالا ناک اذا هنأ :روکذملا مهوتل أشنم ؟ال و ،کشلل دروم لمشی ینعمل عضو له هنأب و ،طفلل

الخاد نوکی یف ،هعفر عراشلل نأش نم سیل و ،عضولاب نیملاعلا نع لاؤسلاب عفتری امم لهجلا اذه و بوجو مدع و ءاربلل ءلاصأ یل عوجرلا زاوج نم اه یفرجی ام هی یفرجی ،ةیعوضوملا ةهبشلل یف صحلل .

نم هعفر و ،عضولا یف ةقیقح کشلل اف ،عضولا یف کشلل نع ئشان مکحل یف کشلل :ةلمجلاب و هب ملالاعلا نأش .

امک عراشلل نأش نم ةهبشلل عفر نوکی نأ ةیمکحل ةهبشلل رایعم نأ :داسفلا هجو امأ و کش اذا هنأ بیرال و ،مهوتملاب فرتعی امک ،**هریغ نم اهعفر نوکی نأ ةیعوضوملا رایعم نأ** لآسی نأ هیلعف ،طفلل عضو نع لاؤسلل نم نکمتی مل و ،هقلعتم یف کشلل ةطساوب مکحل یف عراشلل نأش نم عراشلل دارم نایب نأ بیرال و ،همهفأ مل یئاب :هدارم نع عراشلل

هنأش و ،عراشلل دارم یف کش هنکل ،طفلل عضو یف کشلل نع اببسم ناک نل و کشلل :ةلمجلاب و عراشلل نم لاؤسلل نع یفکی هنکمت عم عضولا نع لاؤسلل معن .هعفر

یف لصاح وه و ،عراشلل دارم یف کشلل نوکی نأ ةیمکحل ةهبشلل طانم نأ :لصاحلا و (۱۰۵-۱۰۴ ص ؛ ۴ ج ؛ یزاریشلل دجمل هلالا ةیآ تاریرق)ماقملا

یلع ول و طايتحالا اه یفرجی الف ،ةیعوضوملا ةهبشلل یه مکحل قیرط یف ةهبشلل دارملا عفتری یف ،عضولاب ءفرعمل مدع وه امنل اه یف هابتشالا أشنم نا مهوتل أشنم و ،نییرابخالل بهزم .ةیعوضوملا تاهبشلل عیمج نأش وه امک ،هعفر عراشلل نأش نم سیل و هب فراعال یل عوجرلاب

ال و ،عراشلل دارم ي ف كشلل نوكي نا ةيمكحلل ةهبشلل ي ف كالملا نا وه داسفلل هجو اما و
و هعفر هئاش نا ي ف ةهبشلل ال و ،عضولاب ةفرعملل مدع هؤشنم ناك نل و هيف انهاه كشلل نا بفر
ي ف هئاولل (رد)اضيا همئال ع وأ عضولاب فراعلل نم هريغ لئل عوجلرلاب عفتر ي دق ناك نا و هنييعت
(٢١٩ص ؛ ةديجلال ةيشاحل ؛ هئارفلل لعل ةيشاحل)

دراوم نيا رب هوالع

ام حوضو مدع و عراشلل باطخ ةهج نم هابتشلال نوكي نا ةيمكحلل ةهبشلل نم دارملل و
نوكي نا ةيعوضوملل ةهبشلل نم و ،عراشلل ةفيظو نم ةهبشلل عفر نوكي ثيح ب ،هنم داري
خي ش لئاسر (ةيشاح)عراشلل ةفيظو نم اهعفر نوكي ال يئل ةيجراخلل رومال ةهج نم هابتشلال
(١٥٣ص ؛ (يدزي ديس هيشاح)يراصنا

(١٣٩ص ؛ ج٢ ؛ هقفلل لوصأ) **عرشلل ديب هعفر ةفيظو ناك ام ةيمكحلل ةهبشلل دارملل و**

ديئامرف هعجارم 6 **رامش تسويپ** هب باحصا تاملك رد انعم ود نيا يلى صفت يسررب يارب

نيا رد،عازن لصا .مىلاكشا و ماهبا راچد قاصم رب موهفم قابطانا ي هئحان زا هيقصد ههبش رد ام [2]
ههئوگ دزن موهفم ؟تسا ههئش ناآ ثعاب يجرالخ تالكشم اى تسا يموهفم ،ماهبا نيا اى هك تسا
؟تسا ههئش مهف رد لالتخا نيا بجوم؁الثم يجرالخ جزم اى تسي ن نشور ههئونشو

قابطانا رد هك درادن انعم ،هشاب نشور ناميارب موهفم رگا ام هك تسا نيا يلح نيسح خيش مالك
،تسا يرهق قابطانا هك نيا هچ ؛مينك ديدرت

نيمه ههئنك راضحا زين ،قيداصم .تسا نشور؁الماك ام يارب موهفم :هئامرفيم داتسا ،لباقم رد
جزم هك ياهزادنا ره هب هئوشيم بىكرت جراخ ملع رد رگيد رصانع اب هك يمماگنه اما ،هئحضاو ميهافم
هب هعجارم اب هك تسا يلح رد نيا ،هوشيم لاكشا راچد قاصم يوس زا موهفم.دادعا ،هريگ يم تهئش
،تسا قباس تيفافش و حوضو نامه هب موهفم هك مينيبيم هرابود ميهافم ملع

:ميهجاوم هئحان ود رد ماهبا اب ميهافم رد ام هك تفگ نينچ نيا ناوتيم ،يلح موحرم مالك نيببت رد
و موهفملا لصا رد ماهبا هب تسا رطان ،حلطصم ي هيموهفم ههبش .موهفملا؁دح و موهفملا لصا
ههبش هب تشگزاب ،هيقصد ههبش هك تسا تسرد سپ .موهفملا؁دح هب تسا رطان ةيقصد ههبش
توافتم هئاوتيم زين ناآ ماكحا عبتلاب و تسا ههبش نيا زا يديج مسق ،هئوخ اما هئكيم هيموهفم
هشاب.

كرتشم ،راوگرزب ود مالك رد هيموهفم ههبش هك هئك نامگ هئوگ نيا يسك باسح نيا اب هئاش
ههبش لوا يانعم هب رطان ،هئاسا .تسا (موهفملا؁دح رد ههبش و موهفملا لصا رد ههبش نيب)يظفل
،فالخال؁الحني ف .تسا ناآ مود يانعم هب رطان ،ي؁لح موحرم و هيموهفم

هك تسا نيا رد عازن لصا هكلب .تسين يظفل؁افرص اوعد هك هئوشيم نشور مات لمأت اب نكل
رد ميهافم .ميهافم ملع تاىصوصخ هئ تسا جراخ ملع تاىصوصخ رطاخ هب ،موهفملا؁دح رد ههبش
هئآ هب تبسن قيداصم.يدادعا هئيمز ،قيداصم ملع هب هئورو اب هكلب هئرادن يماهبا ،هئوخ هئطوم
،هئوشيم يوق اى فيعض

.ميرادن يلكشم موهفم وه امب موهفم؁دح رد هئ و موهفملا لصا رد هئ بآ هئوم رد ام ،رگيد ترابع هب
ملع رد هك يجرم هئوگ ره اىآ .تسا بآ موهفم اب رگيد ميهافم رصانع طالتخا هئحان زا ام لكشم
ناآ زرم هئاب ،بآ موهفم مهف يارب اىآ ؟هئكيم لكشم و ههبش هئاجا موهفم زرم هئحان رههئد خر جراخ
؟ميشاب هئفاى رد هئراد ار ناآ اب طالتخا هئيمز هك يرگيد ميهافم يمامت اب

هچ ؛تسین رصانع و میهافم ریاس لیبق زا -ام لاثم رد- کاخ هک تسنا نی،تسه هک یاهتکن اما بارتلا و ءاملایانعمهب هک میاهدرك عضو لح و ای نیط ناونعهب یصاخ طفل ،لگ یارب ام هکنی زا ریغیتایصوصخ ،دوخ و تسنا (۵۳۳ ص ،۱ ج ،بغار تادرفم طلتخم ءاملای و بارتلا :نیطلالا) طلتخملا طالتخا رد هن ام عقاورد .میراد مه ار نیط موهفم،بارت و ءام موهفم زا ادج سپ .دراد بآ تصوصخ میدیدرت و ماهبا راچد لگ تعیبط اب بآ تعیبط زرم رد هکلب ،فرصتیجراخ

هه ب ش / ه ی ق د ص هه ب ش
ه ی م ک ح هه ب ش / ه ی م و ه ف م

- [1].

نآ ماسقا و هی موهفم هه ب ش

مدرکن ضرع یروط نی^۱ الصا نم

هۛم کح <= دو ص ق م رد هه ب ش.۱۰

،تسه هی دوصقم هه بش ٬اعقاو ،تسه هی مکح می وگی م هک ج یاری هی موهفم هه بش نآ مدرک ضرع نم زا یی ارغص کی و تسا هی مکح تاهبش زا یعون شدوخ هی دوصقم هه بش اذل و .هی موهفم هن قلطم ی ٬هی مکح هه بش ،تسین صاخ و ماع لامجا و صاخ و ٬ماع هک میراد یا هی مکح تاهبش ؛تساه نآ تسا .

هۋى غوضوم < = يوغل موهفم رد هه ب ش ۲.

انسلا سفق غارس دیاب؛ میورب لئاسو سفق غارس دیابنّ اعقاو ام هک یا هّی موهفم هه بش رد اما، مییوگی م نالا هک تسایاه ی قدص نی مه هی بش و تسایه عوضوم هه بش اجنآ، میورب برعلا شدوخ فرح عراش، میورب عراش غارس هه بش نیاسفن ل ح یارب دیابن مییوگی م نالا هک یاه ی قدص [2]. میراد کش یچراخ قیادصم رب یزیچ کی قیابطنار رد ام، میرادن کش ءاشنا هودحم رد نالا، هذرار

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاکشا [1]

ه‌اگ‌د‌د‌ ن‌ی‌ ب‌ ی‌ت‌و‌ا‌ف‌ت‌ ر‌گ‌ ی‌د‌، ه‌ی‌ع‌و‌ض‌و‌م‌ ه‌ه‌ب‌ش‌ ه‌ب‌ ح‌ل‌ط‌ص‌م‌ ه‌ی‌م‌و‌ه‌ف‌م‌ ت‌ا‌ه‌ب‌ش‌ ع‌ا‌ج‌ر‌ا‌ ه‌ب‌ ه‌ج‌و‌ت‌ ا‌ب‌ [2] ه‌ب‌ ت‌ش‌گ‌ز‌ا‌ب‌ ه‌ی‌ق‌د‌ص‌ ه‌ه‌ب‌ش‌ ه‌ک‌ م‌ی‌و‌ش‌ ل‌ئ‌ا‌ق‌ ه‌ج‌. ت‌س‌ی‌ن‌ ه‌ن‌ی‌م‌ز‌ ن‌ی‌ا‌ ر‌د‌ ئ‌ل‌ح‌ م‌و‌ح‌ر‌م‌ ه‌ا‌گ‌د‌ی‌ و‌ د‌ا‌ت‌س‌ا‌ و‌ ی‌ع‌و‌ض‌و‌م‌ ی‌ا‌ ه‌ه‌ب‌ش‌ ا‌ب‌ ل‌ا‌ح‌ ی‌ا‌ ی‌ل‌ع‌، م‌ی‌ر‌ی‌گ‌ب‌ ل‌ق‌ت‌س‌م‌ ی‌ا‌ ه‌ه‌ب‌ش‌ ا‌ر‌ ن‌آ‌ ه‌ج‌ و‌ د‌ن‌ک‌ ی‌م‌ ه‌ی‌م‌و‌ه‌ف‌م‌ ه‌ه‌ب‌ش‌ م‌ی‌ه‌ج‌ا‌و‌م‌ ی‌م‌ک‌ح‌ ه‌ن‌.

تاهبش ماسقا یدنب عمج

تاهبش ماسقا یدنب عمج [1] -

قاطن یف لخاد: هی مکح هه ب ش (فلأ ءاشنالا

صن نادقف: هی دوصقم ریغ

ای تسالالاح، نتت برش، تسین هی دوصقم هک میراد هی مکح تاهبش زایلیخ، تسال تسرد هلب
هن؟ تسال هی دوصقم، تسال هی مکح؟ هی عوضوم ای تسال هی مکح هه ب ش؟ مارح

صن لامجا: هی دوصقم

ضرعات ای صن نادقف هک یدراوم مامت رد الا و دوشیم هی دوصقم هک تسال یدراوم زاطقف، صن لامجا
، تسال هی مکح هه ب ش دشاب صن

مسق و د ره هب عاجرا ناکما: نی صن ضراعت

زایکی، هی دوصقم لاج یایلع، ددرگرب هی دوصقم هب یوحن کی هب تسال نکمم مه صن ضراعت لاج
، تسال هی مکح هه ب ش تایرغص

قاطن نم چراخ: هی عوضوم هه ب ش (ب ءاشنالا

ینعی مینک انعم ار هی عوضوم، میهدب رارق یعماج تحت میناوتیم ار هی عوضوم تاهبش هیقب یلو
کی، تسال چراخ عراش یاشنالا قاطن زاک هی عوضوم هه ب ش عاونارگاتقو نأ. ءاشنالا قاطن نم چراخ
هارمه ام، میهدب ماجنا میناوتب، دراد یملع هرمت یدنب میسقت نیا هک یملع یدنب میسقت
: می تسه

هی قدص

هکنآ زادیآیم درادیبآ کی دینیبیم دیوریم نابایب رد الثم، تسال هی قدص یکی مییوگی
و شزیچ همه ینعی؟ هچ ینعی دیتفایم کش هب، دیتفایم کش هب اعقاو؛ دشوچیم، دیرادیمر
ی«رئب» نآ دینکیم کش، دیرادن نیا رد ینوریب یکیزیف کش چیه، تسال حضاو امش یارب شاهدام
قابطن، تسال قابطن امش کش ب صم اقیقد؟ هن ای دنکیم قدص نیا رب هدمآ هلدا ناسل رد هک
، تسال نیا رب موهفم

هنأش و ،عراشلا دارم يف كش هنكل ،طفلالل عضو يف كشلا نع اببسم ناك نإ و كشلا :ةلمجلاب و
عراشلا نم لاؤسلا نع يفكې هنكمت عم عضولا نع لاؤسلا معن .هعفر

م.ماقملا يف لصاح وه و ،عراشلا دارم يف كشلا نوکي نأ ةيمكحلا ةهبشلا طانم نأ :لصاحلا و

ل.لعفلاب هعجارم هن ؛تسا عراش هب هعجارم تىنأش هيمكح ههبش رد راىعم ،ازرىم مالک هب هجوت اب
رد نكل ،تسا تغل بتك هب ام هعجارم هكلب ؛مينكىمن هعجارم عراش هب ادتبا ،تغل مهف رد ام
دنك ناىب ام يارب ار مكح هك تسا عراش هفيظو نيا ،بتك نيا زا ام تسد ندش هاتوك تروص

يم لىدبت هيدوصقم تاهبش هب ار حلطصم ي هيموهفم تاهبش آلعم ازرىم موحرم :رگيد ترابع هب
دنك .

ههبش رد ؟تسا هيموهفم و هيقصد ههبش نيب يتوافت هچ هلئسم نيا رد انبم نيا هب هجوت اب
عراش دوخ هب مينك دروم زارحا ميتسناوتن ،قابطنا فشك تاراما اب هك يتروصرد زين هيقصد
تسوا نوؤش زا وا دارم ناىب هك دنك ههبش عفر ام يارب هك ميهاوخم وا زا و مينكىم هعجارم

و هيموهفم تاهبش كيكفت هب يىانبم لاکشا رب هوالع- ود نيا نيب يراذگ توافت ماقم رد
:تفگ ناوتىم -ىلوا هن تسا عراش نوؤش زا (عراشلا دارم يف كشلا) يمود عفر اهنت هك هيدوصقم

هب يسررتسد رد عراش ريحت ،هيموهفم تاهبش رد .تسا توافت هيموهفم و هيقصد تاهبش نيب
عفرآتعيبط و تسا هدرک ناىب ار طفل نيا وا هك ارچ ،دوش يم هداد دانسا سدقم عراش هب هللا مكح
تسوا هدهع رب زين ماهبا نيا .

ماهبا و لامجا داجى،مينادب ميهافم يمامت لماش و ماع ار هيقصد تاهبش رد ماهبا هلئسم رگا اما
نيمه ،دوش باختنا عراش يوس زا مه يرگيد موهفم ره هكلب دوشىمن عراش هب دنتسم تروصنىارد
يجراخ تا عوضوم رد عراش هب لامجا دانتسا بجوم هك ،مكح قىداصم رد ماع ماهبا رىطن .تسارجام
دوشىمن .

فالخ هب تسىن وا ي هدهعرب ،ماهبا عفر يلو ،دنك ماهبا عفر دنوتىم عراش هچرگ باسح نيا اب
هيموهفم تاهبش .

تسا هدمآ نىنچ دانتسا ياه تشادداى رد [3]

ي هيمكح تاهبش رد ررض دوجو رد كش هك دندومرف هدىق خيش *۲۱۴ ص لئاسر رد
،ددرگ يمرپ هيعوضوم ههبش رد كش هب ،هيمىرحت

هيكذت ،ناويح لوبق رد كش هك اجنآ رد دندرک ي عوضوم لصا ريبعت *۲۱۸ ص رد اذك و
،تسار

دنا هدمرف هيمكح ههبش و صن لامجا زا ار انغ موهفم رد كش ***۲۱۹ ص رد و

مكح اى تسا صراخ يعرش يئزج مكح قاطن روظنم ،مكحلا قاطن نم هجراخ ههبش اى
ئلك هفيظو زا جراخ يانعم هب قاطن اى تسا بوجو و تمرح آلثم نيب عماج يسنج
؟تسا عراش وعيرشت

هيعوضوم ههبش ،دراد صراخ عيرشت يارب تىئدبم و لعج سفن رد تلاخد ،ررض دوجو رگا
هيمكح اى تسا ؟

له هئا نم تاشن ټوبش؟ تسا يا هوبش هچ دن تسه باتک له، سوجم هک نيا ي هوبش لعاچ هب هن دراد بيغ هب ملع هب معجارم هب زاین و تسا بيغ ملع نيا؟ ال ما باتک مهل مکه.

زاین هربخ هب معجارم هک اچنآ ايآ. دراد زاین هربخ هب معجارم يوغل ميهافم رد هوبش هربخ هب معجارم و صحف هب زاین، تسا هيغوضوم هوبش نوچ ميوگب ميناوت يم، تسا درادن؟

دنتسه يا هوبش هچ ايآ؟ تسىچ دىلقت تقىقح و تسىچ ملعافىرت

هن اي دراد نادگنس اي و تسا هنوگچ شفىفد و فىفص، روىط زايغون هک نيا رد کش درادن اي دراد مزال صحف؟ تسا يا هوبش هچ ايآ...و

تسا يا هوبش هچ؟ ريخ اي دنراد سنج داحتا، زىچ ود مينک کش رگا، ابر باب رد

هينئزج هوبش ۲. هيغرش هوبش ۱. ميراد هوبش غون هس اودب دوش هتفگ تسا بوخ ايآ هيملعل هوبش ۳.

رد: اهنم بسحى مل ال وا نؤمل نم عيش نوک ي کش اذا تاكر رد ۲۹۵ ص ۲ ج هورع رد نتمل ي ضرورفم نا رهاطلا: دن دومرف هق ىراسناوخ دمحا دىس جاح موحرم، هقىلعت هيغوضوملا هوبشلل ال دهتمللا يلا اهيغ جري يتلا هيملكحل هوبشلل وه

(هر رفظم هق ف لوصا باتک يىادتبا تاحفص رد هدش هتشون تشادداى)

، ذخاؤملا هذب حبقي الف يلقي ناي لمتمحمل ررضلا عفد بوجوب لقعل مكه ن: يوعد و (*) بقاعمل لوهجمل فيلكتلل اناي نوکي ال هتوبث ريذقت ىل روکذمل مكلحل نأب: عوفدم تمت ولف، عقاولا ي فيلكت هدروم ي نوکي مل ن و هي رهاظي لک ةدعاقل ناي وه امن و، هي لىل ضرر ىل لمتمحمل فيلكتل ىل ال، عقاولا ي فيلكت نوکي مل ن و اهتفلاخم ىل بقوع اهنأل؛ اهي لىل دراو بقلل ةدعاقل لب، روکذمل بقلل ةدعاقل ىل اهورول ةدعاقل حلصت الف؛ هوجو ناي ريغ نم باقعل بقلل لقعل مكه دعب لامتحا ال و، باقعل ينعأ ررضلا لامتحا عرف

ددرت فيلكتلل عراشلل ناي بب هي باقعل تبت ام وه لمتمحمل باقعل عفد ةدعاقل درومف. اهبش ي ام و ةروصحمل هوبشلل ي امك، نيرم نيب هب فللمل

اهبترت فقوتي ال يتل - باقعل ريغ ىرخا ةرضم هب دي را ن و، باقعل «ررضلا» ب دي را ن هلك اذه هوبشلل نأل، ناي ريغ نم باقعل بقلل هلامتحا عفترى ال المتمحم نك ن و وه، - ملعل ىل ع ةرضملا عفد بوجو تبت ولف، نييرابخالل فارتعاب اهي طايتحالل بجي ال هيغوضوم هجل هذو نم يوعد نم ام و، عفدل بوجو نم نم ام ني لوقلل الك ىل دب الف؛ دورول كرتشم اذه ناكل ةلمتمحمل هوبشلل ي هيضوت هيغي س و، ررضلا قي داصم نم هنوک ي كش امي هن ذ و عراشلل صيخرت (56-57 ص؛ 2 ج؛ لوصال دئarf). هلال اش ن هيغوضوملا

ولف، اهي لىل مكاچ هيغوضوم لصأ مدع عم وه امن مكلحل هبتشم ي فحابال ةلاصأ نأ سمال رملال (**). كشلا هچ نم هي فش ن و، لال ةلاصأ ىرچ ةيكدتل هلوبق ملعل عم ناويح لك لىل فش يه و، لملل ةيلباق اهطئارش نم نأل: ةيكدتل مدع ةلاصأل؛ ةمرحلل مكلحالل ةيكدتلل هلوبق ي (109 ص؛ 2 ج؛ لوصال دئarf). ةتي ناويحلل نوک و اهمدعب مكي، ةكوكشم

طفلل نوکي نأب ام صلل لامجل هچ نم بوجولا ريغ و ةمرحلل نيب لىل مكلح نارود نك اذا ام (***) و ةمرحلل نيب اطفال هكارتشاب نلق اذا ةنيرقلل نع درجمل يهنلاك، المم مكلحل ىل لادل

ةهاركلا

انلق اذإ ءانغلاك هعضو يف لامجالا ناك ءاوس ،كلذك مكحللا قلعتم ىلع لادلل نوكي ناب اما و كش اذإ امك ،هنم دارملا يف لامجالا ناك مأ ،مرحلا لم تحم ءانغ هنوك يف كوكشملا نوكي يف ،هلامجالا هب ذخؤي قاطإ كانه نكي مل و ركسملل ريغلل رمخلل رمخلل لومش يف

انه ةيراج نيفرطلل نم ةروكذملا ةلدألا و ،ىلوالا ةلأسملا يف امك هلك كلذ يف مكحللا و

كلذ ناك -ركسملل ريغلل رمخلل برش و ءانغلاك -مكحللا قلعتم يف ناك اذإ لامجالا نأ مهوتي امبر و (114ص ؛ 2ج ؛ لوصألا دئارف) .دساف وه و .مكحللا قيرط يف ةهبشلا يف الاخاد